

ISSN 2313-8211

**ОБЛІК, ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ:
*наукові нотатки***

**ACCOUNTING, ECONOMICS,
MANAGEMENT:
*scientific notes***

**Міжнародний збірник наукових праць
International collection of scientific papers**

Випуск 1 (5)

Частина 2

Issue 1 (5)

Part 2

**Луцьк 2015
Lutsk 2015**

УДК 657.338.658

JEL M 00

ББК 65.052

О 14

ОБЛІК, ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ: наукові нотатки /
Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1 (5). Частина 2 /
відпов. ред. І.Б. Садовська. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ , 2015 . –
С. 1-608.

ISSN 2313-8211

Збірник наукових праць містить результати наукових досліджень з питань обліку, економіки та менеджменту, що спрямовані на перспективи розвитку економічних наук в умовах глобалізації економіки.

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 20767-10567 Р від 22.05.2014 р.*

Міжнародний збірник наукових праць з 2014 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань (ISSN International Centre. Paris, France).

Міжнародний збірник наукових праць в 2014 році включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз: Російський індекс наукового цитування (РІНЦ), Російська наукова електронна бібліотека (eLIBRARY.RU).

Редакційна колегія: **головний редактор** – к.е.н., професор Садовська І.Б. (Україна); **відп. редактор** – к.е.н., доцент Бабіч І.І. (Україна); д.е.н., професор Аверіна О.І. (Росія); д.е.н., професор Бессонова О.А. (Росія); д.е.н., доцент Вегера С.Г. (Білорусь); д.е.н., професор Голян В.А. (Україна); к.е.н., доцент Голячук Н.В. (Україна); д-р, професор Димитров С.С. (Болгарія); к.е.н., доцент Жураковська І.В. (Україна); д-р Гжегож Зайонц (Польща); к.е.н., доцент Зеленко С.В. (Україна); д-р Дорота Казмерчак-Пец (Польща); д.юр.н., професор Конабаєв О.К. (Казахстан); Легенчук С.Ф., д.е.н., професор (Україна); *Левцицька С.О.*, д.е.н., професор (Україна); д.е.н., доцент Макарова В.І. (Росія); д.е.н., професор Малік М.Й. (Україна); к.е.н., доцент Мальцевич Н.В. (Білорусь); д.т.н., с.н.с. Мокєєв В.В. (Росія); д.е.н., доцент Морозова Н.І. (Росія); к.е.н., доцент Московчук А.Т. (Україна); к.е.н., доцент Нагірська К.Є. (Україна); к.е.н., доцент Нужна О.А. (Україна); к.е.н., доцент Петрова О.О. (Росія); к.е.н., доцент Писаренко Т.М. (Україна); *Правдюк Н.Л.*, д.е.н., професор (Україна); к.е.н., доцент Савош Л.В. (Україна); к.е.н., доцент Семенішена Н.В. (Україна); к.е.н., доцент Скачюва В.М. (Росія); к.е.н., доцент Сидоренко Р.В. (Україна); к.е.н., доцент Сушко Т.І. (Білорусь); к.е.н., доцент Талах Т.А. (Україна); к.е.н., доцент Ткачук І.М. (Україна); к.е.н., доцент Тлущевич Н.В. (Україна); д-р Хенрік Федевіч (Польща); к.е.н., доцент Чудовець В.В. (Україна); к.е.н., доцент Шаріпов Д.Г. (Таджикістан); к.е.н., доцент Шестакова І.М. (Росія); д.е.н., професор Шецукова Т.Г. (Росія).

Головний редактор:

к.е.н., професор І.Б. Садовська

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових праць. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

© ОБЛІК, ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ: наукові нотатки, 2015

УДК 658.5
JEL M 11

Надежда Гославская,
Александр Онищук
Полесский государственный университет

УПРАВЛЕНИЕ ОБЛАСТЯМИ РИСКА ПРИ СОСТАВЛЕНИИ ГОДОВОГО БЮДЖЕТА ПРЕДПРИЯТИЯ

В данной статье рассмотрены основные аспекты управления рисками при составлении годового бюджета предприятия. Автор определяет понятие годового бюджета и необходимость его управления.

Ключевые слова: *годовой бюджет организации, управление рисками.*

In this article was described the main aspects of risk management in the annual budget. The author defines the definition of annual budget and the necessity for its management.

Keywords: *The annual budget of company, management of risks.*

В даній статті розглянуті основні аспекти управління ризиками при складанні річного бюджету підприємства. Автор визначає поняття річного бюджету і необхідність його управління.

Ключові слова: *річний бюджет організації, управління ризиками.*

В зависимости от выбранной стратегии развития предприятия составление годового бюджета предполагает решение задачи распределения имеющихся у организации экономических ресурсов. Разработка бюджета придает количественную определенность выбранным перспективам фирмы.

Расширение рынков сбыта, диверсификация производства напрямую зависят от того, насколько показатели бюджета достижимы и реалистичны.

Годовой бюджет организации представляет собой основной финансовый документ, в котором отражена будущая хозяйственная деятельность не только компании в целом, но и отдельных подразделений.

В процессе составления бюджета организации велик риск неправильного распределения ресурсов. Это усугубляется еще и тем, что при формировании бюджета в компании возникает «диалог» между различными уровнями управления. Каждый отдел пытается

определить конкретно для себя будущие показатели эффективности и рассчитать статьи затрат, не учитывая их влияния на другие подструктуры. В подобной ситуации перед финансовым директором стоит задача определения возможных рисков и рациональное и своевременное управление ими.

При любом анализе годового бюджета должен быть проработан вопрос о степени влияния самого бюджета на будущий финансовый результат.

Изменение выручки наиболее обычная ситуация при реализации бюджета. В данную величину закладывают возможное направление развития рынка, а также ожидания акционеров.

Ведущие финансисты выделяют следующие направления годового бюджета, проработка которых позволит уменьшить риски:

- бюджету движения денежных средств (БДДС).
- ликвидность складских запасов;
- управление дебиторской задолженностью;
- управление кредиторской задолженностью
- валютные риски [1, с. 397].

Рассмотрим основные аспекты при прогнозировании БДДС.

При увеличении выручки, если такое происходит на рынке товаров или услуг и с неизменными условиями работы, дебиторская задолженность увеличивается, а следовательно, возрастает объем отвлеченных ресурсов компании. На БДДС будет оказываться давление: объемы товаров или услуг выросли и нужно направлять к поставщикам большее количество денег, однако это не совсем представляется возможным поскольку они находятся в дебиторской задолженности у клиентов. К тому же часто приходится платить налоги в бюджет страны не дожидаясь поступления выручки, что еще больше создаст «давления» на БДДС.

Затруднения с ликвидностью еще одна из опасных областей деятельности финансистов. Чаще всего подобная ситуация возникает у предприятий, работа с клиентами у которых может достигать 6 месяцев. К такому типу относятся проектные организации. Управление рисками при таком варианте развития событий состоит в следующем:

- рассчитать объемы реализации, при которых компания начнет испытывать затруднения с ликвидностью;

- заранее проработать варианты действий, которые сгладили сложный этап, когда деньги компании еще находятся у клиента, но существует необходимость оплачивать счета.

Рациональные варианты действий:

- подготовить документы для получения дополнительного кредита в банке, договориться с поставщиками об отсрочке оплат;
- обратить внимание на дебиторскую задолженность, то есть какие клиенты имеют большой долг и с какого момента она просрочена.

Основная задача финансового отдела в этой ситуации — просчитать момент возникновения у компании возможных затруднений и разработать варианты их разрешения, причем как внешние (работа с банками, клиентами, поставщиками), так и внутренние.

При уменьшении выручки наихудшим развитием событий может стать выход за пределы безубыточности работы предприятия.

Управление рисками в этом случае состоит в расчете порога безубыточности и анализе финансовой устойчивости всей компании. Если устанавливается факт нежизнеспособности организации, то управлению компании придется прибегнуть к кардинальным действиям – смене стратегии ведения бизнеса и реорганизации.

Также одной из сфер расчетов рисков при составлении годового бюджета должна стать ликвидность складских запасов. Анализ рисков управления складскими запасами в годовом бюджете компании сводится к анализу оборачиваемости складских запасов и созданию системы управления ими.

Система показателей оборачиваемости складских запасов должна стать индикаторами работы коммерческого отдела. При видимом ухудшении этих показателей важно немедленно установить причину замедления оборачиваемости и предпринять меры по ее устранению.

Управление рисками в отношении дебиторской задолженности при разработке годового бюджета должно быть охарактеризовано абсолютными и относительными показателями. Финансовым отделом должны прорабатываться ситуации при увеличении дебиторской задолженности на 15-20%, при этом стоит рассчитать пороговые значения абсолютных размеров дебиторской задолженности, которые может выдержать компания.

Оценка рисков по управлению кредиторской задолженностью сводится к установлению лимитов задолженности в каждый период времени работы компании в новом бюджетном году.

Для абсолютного анализа показателей кредиторской задолженности можно рассчитать несколько показателей для промежуточного и итогового контроля:

- коэффициент финансовой независимости предприятия — рассчитывается как отношение собственного капитала к привлеченному капиталу. Показатель отражает процент собственного капитала в общем капитале;

- коэффициент зависимости предприятия от кредиторской задолженности — определяется как отношение суммы заемных средств к общей сумме активов предприятия. Коэффициент дает представление о том, насколько активы организации сформированы за счет кредиторов;

- баланс задолженностей — рассчитывается как отношение суммы кредиторской задолженности к сумме дебиторской задолженности. Баланс следует составлять с учетом сроков оплаты этих двух видов задолженностей. При этом желательный уровень соотношения во многом зависит от стратегии предприятия (агрессивная, консервативная или умеренная) [2, с. 75].

Анализ показателей ликвидности проводится по бюджетному балансу. Задача финансового отдела — определить величину своих ключевых показателей, и через ежемесячный контроль деятельности компании можно быстро выделить негативные тенденции для бизнеса и реализовать комплекс защитных мер.

Предварительный расчет валютных рисков актуален для предприятий, выручка которых сформирована в валютах, часто подвергаемая колебаниям, а обязательства перед поставщиками - в стабильных. Эта группа рисков обязательно должна быть заложена в цену товара или услуги.

Однако управление внешними факторами представляется гораздо более сложным, поскольку у страны может возникнуть значительное отрицательное внешнеторговое сальдо, уменьшатся золотовалютные резервы и другое. В подобной ситуации можно разработать лишь ряд мер, способствующих сглаживанию этих негативных процессов. К ним относятся:

- вынужденное сокращение дебиторской задолженности;
- согласование в договорах ситуации, о колебании валютных курсов.

Таким образом, своевременный анализ всех перечисленных областей при разработке бюджета, поможет контролировать около 80% проблемных зон деятельности компании, что можно выгодно использовать как конкурентное преимущество организации.

Литература:

1. Финансы предприятий: учебн. пособие / Н.Е. Заяц и др.; под общ. ред. Н.Е. Заяц, Т.И. Василевской. – Мн.: Выш. шк., 2010. – 528 с.

2. Финансовый анализ деятельности предприятия (международные подходы): учебн. пособие/ под ред. Савчук В.П., 2011. - 105 с.

Автор: Гославская Надежда Михайловна, студентка экономического факультета, специальности экономика и управление на предприятии промышленности, Полесского государственного университета, г. Пинск, Республика Беларусь.

Онищук Александр Васильевич, старший преподаватель кафедры менеджмента и маркетинга, Полесского государственного университета, г. Пинск, Республика Беларусь.

Сфера научных интересов: экономический анализ деятельности предприятия, планирование хозяйственной деятельности, управление предприятием.

Связь с автором: goslavskaya@tut.by

ЗМІСТ

Юлія Алескерова Створення ефективної системи агрострахування з активною участю держави – можливі варіанти для України	11
Анастасія Астапчик Стоимостной подход к анализу эффективности бизнеса	16
Балынин И.В. К вопросу о развитии здравоохранения в Российской Федерации в 2008-2012 годы	23
Юлія Безверхня Розвиток управлінського обліку під впливом глобалізації	31
Махинабону Бекова Анализ приватизации в Республике Таджикистан и Российской Федерации на постприватизационном этапе	36
Марія Бляхарчук Моделювання облікової політики	42
Тетяна Бочуля, Ірина Коробкіна Реальність розвитку бухгалтерського обліку в Україні: помилки, пошуки, рішення	51
Анастасія Вітязь, Валентина Лук'янова Сучасні концептуальні підходи до управління витратами	59
Ольга Гайдаєнко, Наталія Григор'єва Аналіз якості управління грошовими потоками на підприємстві ПАТ «Одеський коровай»	65
Надежда Гославская, Александр Онищук Управление областями риска при составлении годового бюджета предприятия	74
Сергій Гринявський Інформація як важливий чинник прийняття стратегічних рішень	78
Світлана Дерев'яно, Ірина Приходько Бухгалтерський баланс як основна форма фінансової звітності	84
Ірина Діордіца, Світлана Клименко Проблеми та напрями вдосконалення організації обліку оплати праці	91

Елена Доренская Значение оборотных активов в обеспечении эффективности деятельности предприятия	95
Олексій Дудкевич Господарський облік: сутність та основні складові	102
Вікторія Єнгулатова Нововведення в обліку ПДВ з 2015 року	110
Наталія Жидовська, Іванна Жуковська Взаємодія державної фінансової інспекції з правоохоронними органами	117
Зоя Журавлева Учет затрат на производство продукции мясного скотоводства в сельскохозяйственных организациях	124
Надія Измоденова Використання методики розрахунку узгодженого розвитку підприємств	131
Катерина Ілляшенко Трансформація облікових процесів в умовах інформаційної глобалізації	138
Наталья Кириченко Особенности организации учета затрат на производство продукции в молочной промышленности Республики Беларусь	143
Юлія Кітаєва Аналіз рівнів виробничого, фінансового та виробничо-фінансового левериджу на ПАТ "Одеський коньячний завод"	150
Лариса Клібанська, Оксана Гривківська Особливості розподілу та обліку виробничих витрат у різних сферах сільськогосподарського виробництва	158
Ірина Колос Показники звітності підприємства в системі ощадливого управління	163
Леся Корольчук Логістика міжнародного туризму в транскордонному регіоні в контексті євроінтеграції України	172
Анна Криклива Проблеми управління виробничими запасами на сільськогосподарських підприємствах	180
Оксана Крочак Проблеми обліку земельних ресурсів	188

Вікторія Кулик Концепції бухгалтерського обліку: напрями трансформації	194
Світлана Кучеркова Управлінський облік витрат на виробництво продукції рослинництва	200
Наталя Лобода Економічна сутність заробітної плати та інших виплат найманим працівникам як методична детермінанта моделі їх відображення в обліковій діяльності підприємства	207
Лілія Медвідь Актуальні питання удосконалення організації обліку виробничих запасів сільськогосподарських підприємств з використанням комп'ютерної програми «1С:Підприємство 8.2 та ефективність її впровадження	213
Ольга Метла Состав минеральных ресурсов (запасов полезных ископаемых) как объектов бухгалтерского учета	219
Екатерина Мискевич Методы оценки результатов маркетинговой деятельности промышленных предприятий	227
Вікторія Мисюк Інституційна складова вдосконалення системи державного фінансового контролю	234
Сергій Міщенко Бухгалтерський облік в управлінні виробничими запасами сільськогосподарських підприємств	242
Лариса Моисеева, Лариса Челмакина Аналитические возможности бухгалтерского баланса	249
Андрій Мороз, Людмила Сачинська Аналіз фінансового стану підприємства й розробка заходів щодо його поліпшення	257
Діана Мулява Теоретико-методичні аспекти формування та обліку фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств	263
Маргарита Нигачой Разработка инновационной стратегии развития предприятия	271

Анжела Ніколаєва Роль держави у врегулюванні конфліктів інтересів при здійсненні професійної діяльності на ринку цінних паперів	277
Оксана Нужна, Софія Зінчук Удосконалення класифікації біологічних активів з метою підвищення ефективності обліково-аналітичної роботи підприємства	285
Оксана Нужна, Олег Стаднік Бухгалтерський і податковий аспекти оцінки ефективності діяльності підприємства	289
Оксана Нужна, Ольга Шуляк Огляд і оцінка наукової літератури з питань дослідження сутності виробничих запасів	295
Катерина Оксенюк, Юлія Ковальчук Синергетичний ефект в системі потенціалу підприємства	301
Оксенюк Катерина, Марчук Богдана Проблеми та перспективи розвитку паливно-енергетичного комплексу Волинської області	307
Катерина Оксенюк, Марія Столярук Агропромисловий комплекс України: проблеми та перспективи розвитку	314
Олена Откаленко Аналіз фінансових ресурсів державних вищих навчальних закладів із застосуванням інформаційних систем та технологій	319
Павловець Анастасія, Олександра Кісельова Сучасні проблеми ринку праці Донецької області	325
Людмила Павлюк, Юлія Семенченко Економічна діагностика техніко-технологічної бази підприємств	331
Владимир Писаренко, Татьяна Чайка Источники финансирования эко-социо-экономического развития универсальных агроэкологических районов в Украине	336
Тетяна Погребняк Аналітичні процедури – основа процесу проведення аудиту	344
Оксана Полінкевич Формування економічно обґрунтованих підходів до інноваційний бізнес-процес підприємств в новій економіці	350

Олег Поліщук Продовольче забезпечення, незалежність і безпека країни	355
Олена Полянська, Марія Джула Особливості обліку довгострокових біологічних активів	361
Оксана Радченко Державне регулювання фінансових послуг для суб'єктів аграрного сектору	366
Олена Разборська Особливості формування доходів сільськогосподарських підприємств та напрямки їх зростання	373
Лілія Ротач Організація обліку суб'єктів малого підприємництва	382
Анна Рошак Організаційно-технологічні особливості господарської діяльності сільськогосподарських підприємств та їх вплив на побудову обліку поточних біологічних активів рослинництва	389
Александр Рюмкин Земля как важный объект бухгалтерского учета сельскохозяйственных организаций	394
Олена Савенко Актуальні питання комплексного розвитку сільських територій	401
Лариса Савош, Володимир Василюк Сутність, проблеми та перспективи впровадження екологічного обліку	409
Дилафрузхон Саидходжаева Эффективный механизм управления - основа устойчивого развития региона	414
Наталья Сергиенко, Оксана Сусякова Институциональная поддержка субъектов малого и среднего предпринимательства в калужском регионе	421
Наталья Сергиенко Управление единым счетом бюджета	430
Світлана Сирцева Облік фінансових інструментів за міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку і фінансові звітності: порівняльний аспект	440
Олена Скоробогата, Юлія Сташенко Комплексна оцінка фінансового стану підприємства	445

Наталія Сологуб, Ольга Материнська Організація та методичні підходи аналізу фінансового стану підприємства	454
Карина Султанова Совершенствование системы бюджетирования в целях формирования единого информационного базиса управления денежными потоками	460
Алла Тендок, Надія Мних Оцінка товарної політики страхової компанії	469
Максим Терещенко Забезпечення аналізу фінансової діяльності підприємств	477
Надія Ткаченко Відображення обліку виплат працівникам відповідно до норм П(С)БО 26	484
Вікторія Томишинець, Світлана Олійник Дебіторська заборгованість, сутність та причини виникнення	492
Олеся Тоцька Новозавітні грошові одиниці у фокусі української гривні	497
Марина Третьякова Влияние информационных технологий на управление экономическими системами	504
Євгенія Фастовець Організація відділу кадрів як структурного підрозділу підприємства	512
Роман Фик Міжнародний досвід ведення обліку у бюджетних установах	519
Андрій Харенко, Валентин Бобко Особливості виробництва та агромаркетингу зернових культур в аграрних підприємствах Уманського району	526
Ірина Хомин Проблема ценового регулювання на аграрном рынке Украины	534
Ірина Хуторненко Учет и распределение косвенных расходов в сельскохозяйственных организациях	543
Одарка Чабанюк, Наталія Чиковська Основні засоби в бюджетній установі: визначення сутності відповідно до національних та міжнародних стандартів	552

Тетяна Чеховська Вдосконалення організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками	556
Екатерина Чиж, Татьяна Манцерова Инновационные решения в энергетике Республики Беларусь	562
Александр Шкляров, Александр Бевзелюк Соблюдение технологий в растениеводстве – основной резерв повышения эффективности АПК	569
Iryna Szczyrba Procedury analityczne jako instrument generowania dowodów audytorskich o wysokim poziomie wiarygodności	576
Андрій Янчев Оцінка ділової активності підприємства на прикладі ПАТ «Запоріжсталь»	581
Олег Яцюк Напрями вдосконалення організаційної структури акціонерних товариств, що перебувають в кризовому стані	588